

Pacientų dalyvavimas medicinos studentų mokymo procese

Paciento pagalba yra būtina būsimų gydytojų, slaugytojų ir kitų būsimų medicinos specialistų studijoms. Akivaizdu, kad norėdami išmokti atlikti gydomąsias procedūras, apklausti pacientus, su jais bendrauti ir išmanyti įvairius gydymo proceso subtilumus studentai turi to mokytis iš savo dėstytojų – gydymo patirtį jau sukaupusių gydytojų ir slaugytojų, dirbančių ligoninėse ir poliklinikose. Todėl pacientų bendradarbiavimas su studentais yra ypatingai svarbus norint užtikrinti, kad sveikatos priežiūros paslaugos visuomet būtų teikiamos tinkamai parengtų kvalifikuotų specialistų.

Ką reiškia „mokymo procesas“?

„Mokymo procesas“ apima platų spektrą studentų mokymosi veiklos, pavyzdžiui:

- dalyvavimą pacientų apžiūroje (patyrusio gydytojo darbo stebėjimą)
- pacientų apklausą
- paciento apžiūrą
- medicininių procedūrų atlikimą
- chirurginių intervencijų stebėjimą
- pacientų medicinos dokumentų analizę
- medicininės dokumentacijos pildymą

Kokia dalyvavimo studentų mokymo procese nauda?

- papildomas pacientui skiriamas laikas
- atidesnė apžiūra
- suteikiama daugiau informacijos
- išsamesnis informacijos paaiškinimas
- galimybė prisidėti prie kvalifikuotų specialistų parengimo, kurie vėliau teiks sveikatos paslaugas jūsų vaikams, artimiesiems ir jums patiems

Ar pacientas privalo dalyvauti studentų mokymo procese?

Teisinės prievolės pacientams dalyvauti studentų mokymo procese nėra. Jei jaučiatės blogai ar nepatogiai – galite atsisakyti bendravimo su studentais. Net ir tuomet, kai esate iš anksto raštu pareiškęs sutikimą.

Tačiau kartu svarbu prisiminti, kad Jūsų pagalba ypatingai svarbi besimokantiems jauniems specialistams ir kitiems pacientams ir jie visi bus Jums labai dėkingi!

Kokią informaciją pacientui turėtų suteikti gydytojas vadovaujantis studentams?

Studentui ar studentų grupei vadovaujantis gydytojas turėtų:

- Pasakyti pacientui, kokie studentai dalyvaus apžiūroje ir aiškiai įvardyti, kad jie yra studentai
- Paaiškinti pacientui studentų dalyvavimo tikslą
- Jei procedūros metu pacientas bus nesąmoningas – informuoti pacientą apie studentų dalyvavimą prieš procedūrą

- Aptarti studentų dalyvavimą su paciento atstovu, jei pacientas yra nesąmoningas ar dėl amžiaus ar sveikatos būklės negali pats priimti sprendimo
- Įsitikinti, kad pacientas (jo atstovas) sutinka, kad studentai dalyvautų jo sveikatos priežiūroje
- Kuo didesnė procedūros rizika, kuo intymesnė procedūra ar konsultacija, tuo išsamiau turėtų būti paaiškintos su studentų dalyvavimu susiję aplinkybės (kiek studentų dalyvaus, kokia galima papildoma rizika, kaip gydytojas užtikrins, kad rizika būtų minimali ir pan.)

Kaip gaunamas paciento sutikimas dalyvauti studentų mokymo procese?

Gydymo įstaigos, kuriose vyksta mokymo procesas, turi aprašyti tai savo Vidaus tvarkos taisyklėse. Įstatymai reikalauja, kad pacientai raštu patvirtintų, kad susipažino su šiomis taisyklėmis. Pacientui pasirašius šias taisykles laikoma, kad pacientas davė sutikimą dalyvauti studentų mokyme.

Pacientas gali pareikšti ir nesutikimą dalyvauti mokymo procese ar kad informacija apie jį būtų naudojama mokymo tikslais. Tuomet jis turi tai pareikšti raštu. Paciento rašytinis pareiškimas turi būti saugomas jo medicinos dokumentuose.

Kada gaunamas paciento sutikimas dalyvauti studentų mokymo procese?

Įprastai rašytinį sutikimą ar nesutikimą pacientai pareiškia prisirašymo prie pirminės sveikatos priežiūros įstaigos (poliklinikos) ar gydymo į ligoninę metu.

Labai svarbu, kad sutikdami su sveikatos paslaugų teikimu dalyvaujant studentams, suprastumėte, kodėl tai svarbu ir reikalinga. Todėl jei jums neaišku, kokios specialybės studentai dalyvaus Jums teikiant paslaugas, ką tiksliai jie darys, kodėl to reikia – drąsiai klauskite jus gydančio gydytojo ar kito medicinos personalo.

Kur galima sužinoti daugiau (naudingos nuorodos)

Teisės aktai:

Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymas:

<https://www.etar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.C6E4170DB704/zTAJFxmORW>

Institucijos:

Lietuvos bioetikos komitetas

Algirdo g. 31, LT-03219 Vilnius

Tel.: (8 5) 212 4565, faks.: (8 5) 260 8640

El. paštas: lbek@bioetika.sam.lt

<http://bioetika.sam.lt>

Leidinį teigiamai įvertino pacientų organizacijas vienijančios asociacijos:

Lietuvos pacientų organizacijų atstovų taryba

Gedimino pr. 28/2-404, LT-01104 Vilnius

Tel. (8-5) 2620783; mob. tel. 8 652 11555; faksas (8-5) 2610639

el. paštas: info@pacientutaryba.lt

www.pacientutaryba.lt

Lietuvos pacientų forumas

V. Mykolaičio – Putino g. 10-20, Vilnius

Mob. tel. +370 685 35 238

e. paštas: pacientuforumas@pacientuforumas.lt

<http://pacientuforumas.lt/>